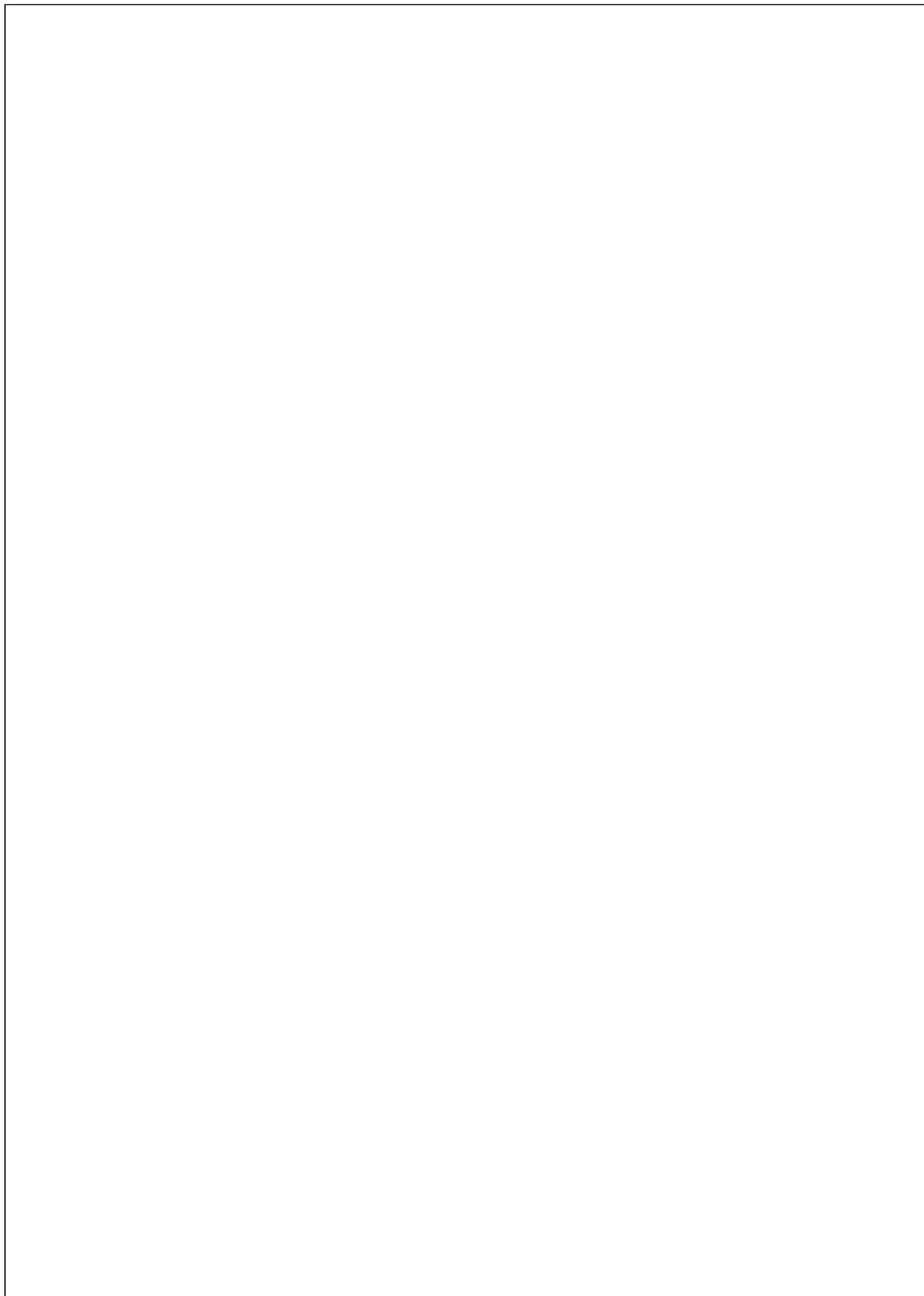

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/247575,Krakow-uczcil-ofiary-agresji-Zwiazku-Sowieckiego-na-Polske.html>

18.09.2026, 17:12

Kraków uczcił ofiary agresji Związku Sowieckiego na Polskę

17 września 2026 r. w kościele garnizonowym św. Agnieszki oraz pod Krzyżem Katyńskim na pl. o. Studzińskiego odbyły się, współorganizowane przez krakowski oddział IPN, uroczystości w 87. rocznicę napaści Związku Sowieckiego na Polskę.

17.09.2026

Po mszy świętej, połączonej z pożegnaniem peregrynującego obrazu Matki Bożej Łaskawej, delegacje zebrały się na pl. o. Studzińskiego, przy Krzyżu Katyńskim oraz tablicach zesłańców Sybiru i ofiar operacji polskiej NKWD. Podczas uroczystości odbyła się ceremonia wbicia gwoździ do drzewca repliki sztandaru Związku Sybiraków Oddział w Krakowie. Wręczono także Odznaki Honorowe Województwa Małopolskiego – Krzyże Małopolski.

- Najpierw stalinowska, a po latach 90. putinowska, sowiecka i rosyjska propaganda snuła opowieść o tym, że dla Rosji, Związku Sowieckiego, II wojna światowa zaczęła się 1941 r. Ta data miała szczególne znaczenie; to wtedy Rzesza Niemiecka zaatakowała Związek Sowiecki. Ulokowanie początku aktywności sowieckiej w II wojnie światowej właśnie w tym punkcie, pozwala Moskwie przez te kilkadziesiąt lat udawać, że nie było paktu Ribbentrop – Mołotow, który wywołał wojnę, że nie było odpowiedzialności Związku Sowieckiego na równi z III Rzeszą Niemiecką, że nie było dołów katyńskich ani zsyłek na Sybir. I wreszcie, że nie było powrotu Armii Czerwonej w 1944 i 1945 r. na ziemie polskie i zagarnięcia niemal połowy II Rzeczypospolitej czyli polskich Kresów – mówił w swoim wystąpieniu dr hab. Filip Musiał, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie.

- Po 1989 r., dzięki edukacji i upamiętnieniom, muzeom, a także uroczystościom, jak ta dzisiejsza, jesteśmy w stanie upomnieć się o pamięć o prawdziwym losie naszych przodków. I to właśnie ma moc przełamywania stalinowskiej i putinowskiej propagandy. Dlatego naszym zobowiązaniem, nie tylko przed żyjącymi Sybirakami, ale też przed przyszłymi pokoleniami, jest pamiętać o własnej historii narodowej i opowiadanie o niej – dodał dr Musiał.

Głos zabrali także Wanda Puszko-Tarnawska, prezes krakowskiego oddziału Związku Sybiraków i II wicewojewoda małopolski Ryszard Śmiałek.

Sowiecka agresja na Polskę

17 września 1939 r., wypełniając ustalenia tajnego protokołu do paktu Ribbentrop – Mołotow, Związek Sowiecki przystąpił do działań zbrojnych po stronie Niemiec hitlerowskich i bez wypowiedzenia wojny dokonał agresji na Polskę, toczącą od 1 września heroiczny bój z nacierającymi jednostkami niemieckimi. Około godz. 4.20 oddziały Batalionu KOP „Skałat” ppłk. Stanisława Janusza, w rejonie Podwołoczysk na Podolu (35 km na wschód od Zbaraża) w woj. tarnopolskim, podjęły jako pierwsze walkę z jednostkami Armii Czerwonej. Polacy stawili też opór Sowiecom w wielu innych punktach wzdłuż granicy oraz w głębi polskiego terytorium, m.in. pod Kowlem, Sarnami, Baranowiczami, Dubnem, Oranami i Tarnopolem.

Od 17 września 1939 r. rozpoczęły się sowieckie mordy na polskich oficerach i inteligencji, w których oprócz oddziałów wojska i NKWD uczestniczyli także przedstawiciele mniejszości narodowych II RP kolaborujący z sowieckim okupantem.

[Poprzedni Strona](#)

Kraków

Kraków

II wojna światowa

Rocznica